

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: osztrótkön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, t. untek, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
 LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a köziratok, hirdetések és előzetesek küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér so a k. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és klíring 10,489. szám

Forradalmi hangulat.

Budapest, 1909. szeptember 18.

A múlt vasárnap két nagyobb szabású népgyűlés volt az országban, Marosvásárhelyen és Szombathelyen. Mindkét helyen lelkes egyhangúsággal foglalt állást a választópolgárság az önálló bank felállításával szemben. Azonkívül egész sereg gyűlés esett meg és több kerületben beszámolókat mondottak a képviselők. Bármelyik gyűlésről olvassuk a tudósítást, mindegyikben az a refrain: követelték az önálló banknak 1911. január elsejére leendő felállítását.

A közhangulat az országban változhatatlanul ugyanaz most is. Semmi fenyegetés, rémkép nem ingathatta meg az ország népét abban a komoly, céltudatos küzdelemben, amelyet az önálló bankért folytat. A harc ereje semmivel sem csökkent és ha Bécsben talán arra számítottak, hogy a nyár folyamán más belátás, engedékeny hangulat kerekedik felül, akkor ebben a számításukban alaposan csalódtak.

Mi nem engedünk, nem engedhetünk. Bécsen a sor, hogy engedékenységre határozza el magát. A közmondás azt tartja, hogy az okosabb enged. Ezt a közmondást mi már elégszer gyakoroltuk. Akármely kérdésben kerültünk szembe Ausztriával, mindig a bölcs megfontolást, a higgadt önmérsékletet hangoztatták. Mindig mi voltunk az okosabbak, mi engedtünk. De ennek a nagy okosságunknak mi is vallottuk mindig a kárát. Az okosságunknak Bécs látta mindig a hasznát és okos megfontolásunkkal az osztrákokat hizlaltuk mindig kövérre. Egyszer már igazán ideje volna, ha megfordítva lenne a dolog. Legyen már egyszer Bécs okosabb: engedjen ő. Nekünk elég volt az okosságból, nem akarunk többet okosak lenni. Hátha így jobban boldogulunk, többre megyünk.

A mostani válságban a helyzet annyira kiéleződött, hogyha nem sikerül valamelyik félt közeledésre bírni, akkor a teljes felfordulás veszélye fenyeget. Mi nem akarjuk minden áron a harcot, nem mutogatjuk harcos kedvvel ökleinket, de komoly határozottsággal el vagyunk szánva arra, hogy törvényben biztosított jogainkból nem engedünk és semmiféle fenyegetésnek nem fogunk be-

hódolni. Bécs gondolja meg magát ebben a kritikus helyzetben. Mert ha odaát most sem engednek, akkor el lehetnek készülve arra; hogy szemközt találják magukkal az egész magyar nemzetet és provokálnak újra egy elkeseredett, elszánt, a végletekig menő harcot.

Még a bécsi lapok is másként ítélik meg a helyzetet most, mint azelőtt. Ők is konstatálják, hogy a merev visszautasítás esetén a mostani magyar kabinet lemond minden további közreműködésről a politikai válság megoldásában. De tisztában lehetnek azzal is, hogy utána nem fog akadni semmiféle kabinet, amely a siker reményével próbálkozhatnék meg a válság megoldásával. Ami ennek a kormánynak nem sikerül, — mert nem is vállalkozhatik rá, pedig ebben a kormányban igazán a nemzet vezetői foglalnak helyet — avval még kevésbé boldogul más kormány. És oszlassák fel akár tizszer is a parlamentet, bizonyos, hogy az új parlament csak radikálisabb lesz a mostaninál és még erőteljesebben fog sikra szállani a mostani követelések érvényesítésére.

Végzetes volna, ha a király és a nemzet között ismét szakadás állana be. Három éve, mióta a koalíció kormányra jutott, teljes volt az összhang király és nemzet között. A magyar parlament, amelynek munkássága azelőtt hosszú évekig meg volt bénítva a megújuló obstrukciók folytán, e három év alatt energikus, zavartalan munkájával csaknem egy évtized mulasztásait pótolta, feladatait teljesítette. A nyugodt, békés, eredményes fejlődés, áldásos munkásság korszaka volt ez a három év, amely hatalmas léptekkel vitte előre az országot virágzás útján. Ha most újra megbomlik az egyetértés a király és a nemzet között, ha ismét hadiállapotba kell helyezkednünk és megint megbénul a parlament munkaképessége, akkor nemcsak, hogy az országot évekkel vetik vissza a fejlődésben, de a nemzetet is végtelenül elidegenítik királyától.

A koalíció három év alatt hünen, becsülettel teljesítette a vállalt feladatokat. Rendet, békét teremtett az országban. Helyreállította az összhangot a király és a nemzet között. Lojalitásában annyira ment, hogy súlyos támadásoknak tette ki magát és szinte már népszerűségét is veszélyeztette. És most

mindezért az a köszönet, hogy félrelökik, mint egy kifacsart citromot. Hozzá még csinálják ezt úgy, hogy nincs is reményük arra, hogy más emberek mennének valamire az országban, más rezsim csak félannyit is tudna teljesíteni.

Ez az eljárás, a nemzetnek ilyen semmibevevése igazán nem alkalmas arra, hogy nálunk a lojalitást nevelje, az uralkodót közelebb hozza a nemzet szívéhez. Ilyen politika végzetes rombolásra vezetne, a nép szívében élő hitet, reményeket, illuziókat rombolná össze. Uralkodó, aki népe javát szívében viseli és vele harmonikus egyetértésben kíván uralkodni, vissza kell, hogy rettenjen az ilyen lépéstől. Ezt parancsolja nemcsak országának, hanem saját hazájának is érdeke. Pedig a kettős monarchiában a dinasztia — teljes igazsággal mondhatjuk — inkább támaszkodhatik hűséges, lojális magyar alattvalóira, mint Ausztriának sokféle ajku, százfelé huzó vegyes népségére. Mindezt gondolják meg jól odafele, mielőtt kimondanák a végső szót. Mert senki tanácsadója a királynak nem mondhatja, hogy a dinasztia és a nemzet érdekében való lenne, ha az országot újra a teljes kaoszba dönténének!

POLITIKA.

— **Kurta válasz.** Az oláhfalvi választó kerületben meglehetősen nyugtalanság uralkodik. Az Embery-párt kortesei mindent elkövetnek, hogy választók és nem választók ő hozzájuk csatlakozzanak. Csütörtökön reggelre beszereztettek egy tömeg székelyt a központba Székelyudvarhelyre, hogy Embery mellett tüntessenek. Hát ebben bizony hiány nem is volt. A tömeget felvezényelték első sorban Ugron Ákos főispánhoz, hol erélyes hangon adták tudtul, hogy jelöltjük mellett kitartanak. Más szóval: vigyázzon a főispán, mert nem annyira az oláhfalusiakkal, hanem főképpen a jelölt hatalmas védnökével: Dr. Valentsik Ferenc képviselő ural gyűlik meg majd a baja. Ugron Ákos főispán azonban nem azért Ugron és rabonbán-ivadék, hogy az árnyékától megijedjen. Kurtán, de elég érthetően így felelt:

«Pártok felett állok. Alkotmányos küzdelmeiknek szabad folyást kell biztosítanom. Ennek folytán figyelmeztetnem kell Önöket, hogy a törvény tiltja a választókat agyonveréssel fenyegetni, megfélemlíteni és szabad elhatározásukban terrorizálni!»

A küldöttség tagjai ezzel a rövid

válasszal eltávoztak, de nem haza. Előbb Dr. Valentsik Ferenc képviselő ur lakásának udvarára vonultak, hogy őtet is megéljenezék és a Budapest-szállóban előkészített lakomára hívják. Ez röviden, kurtán-furcsán — mint a főispáni válasz — megesett. Annál tovább tartott a jelölt urhoz igen közel álló szállodában adott kortes-ebed, mely után nagy, sokkal nagyobb éljenzések hangzottak el, mint azelőtt... Szent igaz, hogy az oláhfalvi választóknak pompás jó dolguk van. S a menyire a jelölt kívánja, hogy bár csak immár vége lenne, ők annál inkább szeretnék, ha még soká tartana...

— **Nagy Andor — nem idegen.** Az ellenpárt — mint az oláhfalvi kerületből írják — sajnálatos jelzővel korteskedik jelöltje mellett. Azzal argumentálnak a kortesek, hogy Nagy Andor idegen. Tudunk szerint itt, magából a kerületből senki sem lépett fel jelöltnek s így mindenik képviselőjelölt tulajdonképpen — idegen. Ez azonban legkisebb baj, mert aki Magyarország területén született, azt e hazában idegennek — kortesfogásból lehet ugyan mondani, de még így sem helyes. Másfelől igenis helyén való dolog idegenből is jelöltet hozni, ha a szűkebb otthonban arra megfelelő egyén nincs. Nagy Andor pedig tényleg országos hírű ember, mert régi kiváló közigazdász, kinek véleményét illetékes körök figyelmen kívül nem hagyják, s az ország fővárosának törvényhatóságában is előkelő helyet foglal el. Mióta a közéletben szerepet visz, mindig a függetlenségi és 48-as párt zászlója alatt állott. Akik újságot olvasnak, azok tudják, hogy nem egy népgyűlésen beszélt a legnagyobb lelkesedés mellett a nemzeti ellenállás idején, s még régebben a véd-erővíták alatt. A budapesti kenyérgyár létrejöttében igen nagy szerepe volt a törvényhatóságban. Szóval nem ismeretlen ember s így vele nemcsak az országos politika, hanem főképpen a kerületünk lakosságára nyer.

A székelység hivatása.

Irta: Dr. Nagy György.

a csikszentmártoni kerület országgyűlési képviselője abból az alkalomból, hogy a kászonalesiki jegyzői egyesület tiszteletbeli tagjait választotta.

A székely község jegyzőjének tisztában kell lenni a nép érzés- és gondolatvilágával. Ennek a népnak nem lehet nagy hangon parancsolgatni. Fajunkat nem lehet erőszakkal igazgatni. Megértés, szeretet nélkül meddő lesz a jegyzőnek minden munkája. Angyal szárnyból legyen vágva az a perna, melylyel a jegyző a falu dolgait megírja. A szíve legyen a kalamár. Az ilyen írásnak csodás fo-

ganata lesz. Életre kelnek a betűk, hirdetni fogják a község boldogságát, a jegyzőnek érdemét... Nemes irigységgel gondolhat így bárki jegyzői pályára. A nép atyjává lesz a jegyző, a kinek szeretetét szeretettel viszonzozzák. Új igények támadnak, új törekvések akarnak érvényesülni, új hullámverések jutnak el a község határáig s ezek mind a maguk helyén találják a jegyzőt. Szemet hunynia nem szabad. Türelmetlenséggel nem segít. Meg kell értenie az új időknek új szavát. Fel kell, hogy vértesse magát az új szellem új feyverzetével s a szociális eszmék küzdő mezején is vezére kell, hogy legyen a népének. A székely népben nagyon sok a szociális érzék, ezt nem szabad elnyomni, hanem nemes irányban fejleszteni. A jegyzőnek munkája nem merülhet ki az íróasztal mellett, a község érdekében való harcában nem maradhat egyetlen feyvere: a penna. Részt kell vennie a község társadalmi és kulturális életében, ahol az szervezetlen, ott szervezésre kell törekedni. Ahol tulcsapong, zsillipeket kell felállítani. De sohasem az uralkodni vágyás erőszakával. Sohasem a nagyobb tudás fitogtatásával, hanem mindig békés, megértő, elnéző szeretettel. Ki az első szóra azonnal haragra lobbant, annak utolsó szavából sem fog kioldulni a béke áldása. Ki csak fejszével indul munkára, az soha sem fog építeni. A jegyzőnek pedig építeni kell. Erős, szervezett, hazafias községi életet. A községi élet legyen erős rugója a hazafiaságnak. A község élére választott jegyző ne feledje, hogy a község egy része az édes hazának s e rész felvirágoztatásával az egésznek érdemét is szolgálja. Így emelkedik ki a jegyzőnek munkája az egyéni működés szűk, korlátozott kereteiből s részesévé lesz annak a nagy, egyetemes munkának, melyet milliók végeznek egy szent cél érdekében. E cél nekünk magyaroknak, nemzeti függetlenségünk megteremtése... E függetlenség a népjólétet fogja gyümölcsözni. A Székelyföld jegyzőinek nem szabad feledniük, hogy az a faj, melynek hivatalos szolgálatába szegődtek, szabadságszeretettől izzik, hogy földjének minden rögét vértanúinak vére szentelte meg. A székelyföldi jegyzőnek meg kell, hogy érezze fajunk kuruc szíve dobogását s szentségtörést követ el, ha a szívek kuruc tüzeinek szítása helyett, a nemes láng hamvasztására törekednek. Hazafias mozgalmakban is járjon elől a jegyző. Erős kezekkel fennen lobogtassa azt a zászlót, melyen: Isten, Haza és Nép hármasság jelszava ragyog.

Azért esett jól az én szívemnek a Ti megtiszteltetések, mert három esztendőnek ismeretsége és barátságom megtarított engem arra, hogy a kásonalcsiki járás jegyzői hivatásukat átérik és átérzik. Munkások vagytok a község érdekében s előljártok a hazafias küzdelmekben. Szeretettel forgatjátok a pennát s becsülettel viszitek előre a zászlót. A hivatalnoknak kötelességtudása, az embernek szeretete s a hazafinak lelkesedése: a Ti hármasság erényetek. Hozzáátok méltó akarok lenni! Veletek vállaltva akarok küz-

deni. Ha csekély tudással is, de sok szeretettel lépek a Ti soraitokba. Világért sem vágyom a tanítóskodásra. Tanulni akarok! Meg akarom tanulni, hogy hogyan lehet legeredményesebben szolgálni a székely fajnak érdekeit, melynek én gyermeke vagyok. A székelységnek nagy elhivatásával, történelmi missziójával kevesen vannak tisztában. Miniket csak a magyarság egy töredékének tartanak, bátor kuruc fajnak, de nem látják azt a nagy nemzeti érdeket, amely parancsolólag követeli nemcsak a fennmaradásunkat, hanem megerősödésünket is. A Székelyföld az a kis sziget, melyen eddig mindig diadalmasan megtört a dávkó-román törekvéseknek szenny hulláma. Ezt a szigetet gátakkal, falakkal kell erősíteni. Ki csak egy kövel is hozzájárul a megerősítéshez, nemzeti munkát végez. Töltésekkel kell megakadályozni, hogy az ellenséges hullámok el ne sodorjanak egy darabot a vérünkkel szerzett, verejtékünkkel fenntartott anyaföldből. A gáthúzásnak, a töltés-építésnek munkájából is ki kell vegyék részüket a jegyzők. Ebben a munkában sincs helye pihenésnek. Örökös gonddal kell vigyázni. Ugy képelem, hogyha a székelyföldi jegyző érdemét szoborba kellene önteni, úgy alkotnám meg a szobrot, hogy egy hullámokat megtörő gáton állana egy bátor tekintetű férfi, ki jobbában író tollat tart s baljában harci készséggel magasra emeli nemzeti életünk jelvényét: a háromszínű lobogót. Ebben lenne megtestesítve a jegyzőnek kötelessége és hivatása. Szolgálni, mint hivatalos szolga a népnek érdekét, harcosan lenni a nemzeti szabadság küzdelmének s őrállóként vigyázni az ellenséges támadásokra. E három kötelességnek hű teljesítése fenségessé teszi a jegyzői hivatást. A Ti elhívások e fenséges hivatás munkássá váratott. Ott fogok veletek állani a gáton, írni fogom a szeretet ígét s viszem a kezembe adott zászlót előre a szabadság, az ígét földje felé! Isten engem úgy segélyjen!

A Magyar Gazdaszövetség székelyföldi központja.

Az újraszületés korszakát éljük. Nagyarányu mozgalmak támadnak a társadalom minden rétegében. Rohamos átalakulás jellemzi a színteret, hol egyesek, mint nemzetek vívják küzdelmüket a létkérdés élet-halál harcában. Új eszmék vetődnek felszínre, rontanak és teremtenek. Kiverődik a régi, idejét multta rendszer és a régi romokon egy új, biztató szociális érzelmű világ alakul. Hazánkban a „Magyar Gazdaszövetség” teremtett óriási átalakulást; bámulatosan fáradhatatlan szociális munkája után fényesebb napsugarakat varázsolt a magyar népet egére. 12 évi alapozó munka után nemes forrongásba jött a földmivelő nép társadalmá. Felszivta a „Magyar Gazdaszövetség” által széthirtetett eszméket s az eszmék új, megváltozott gondolkodású népet teremtettek. Az agrikulturnál sorsát kovácsoló Darányi Ignác, a magyar nép édes atyja, a Károlyiak és Széchenyiek elméletét aprópénzre váltotta a földmivelő nép gyakorlati életében. Létrejöttek a különböző nevű, de mindegy igaz célt szolgáló egyesületek, szervezetek; megindult az eszmék circulus vitiosus s ma minden jóra való magyar faluban ott lobog a „Magyar Gaz-

daszövetség” mecse, mely körül a saját boldogságát szomszédhozó magyar nép seregel össze az erős és nagy Magyarország alapozása végett. Igazán fenséges munka!

Egy feltűnően elmaradott népet kiragadni tepsdő lethargiájából, fogékonnyá tenni a nemzeti letérdek kérdése iránt, tudatára ébreszteni fenséges elhivatásának, valóban a gróf Károlyi ma is élő szelleme tehetette meg. Az ő halhatatlan szellem jár körül most a lombhullás idejében. Szózatát elhat az utolsó székely falu határába is, hogy pezsdüljön meg nálunk az élet árja, ébredjenek fel a szociális tevékenységre hivatott erők, legyen egy az egész Székelyföld apró szervezete, mert a kiformalásra szükséges erőforrást a szétszórt egyetértésből kimeríteni nem leszünk képesek.

Az alapozó munka készen áll s építésre vár.

A nép megváltozott gondolatvilága egy erőteljes szervezetet követel. Az alapozó munka után beálló tepsdés a legnagyobb veszedelem csirait hordozza méhében, különösen nálunk a Székelyföldön. A csend és nyugalom idején jár körül a vad szocializmus veres ördöge, csábító eszméje már is burjánzik itt-ott a székely nép életében. Vigyázzunk tehát míg napal van! Engedjünk a Magyar Gazdaszövetség hívo szózatának, siessünk kiüzözt a zászlója alá a faj fenntartó gerinc, a falu társadalmá érdekében.

Mielőtt azonban a Magyar Gazdaszövetség szervező munkáját megkezdene, az ő lelkes hangú kérésére tekintsük meg azon orvoslásra váró sebeket, melyek a falu földmives népének érdekeit, haladását, fejlődését fájdalmasan bénítják.

Nálunk a földmives nép közé a székelyföldi kirendeltség vitte be a Magyar Gazdaszövetség eszméit. Az ő dicséretes munkája nyomán kelt életre a falusi társadalom. A székelység talpraállítása: a kirendeltség és az ő segítőitársai a papok és tanítók érdeme. Az anyagi segélyezés meghuzta a boldogulás első barázdáit, melybe elevenen termékeny eszme kell, hogy a kirendeltség nagyfoku munkája megteremje áldásos gyümölcsöt. A mostani generáció konzervatív hajlama a haladni vágyó ifjuság cselekvő tevékenységét nagyban befolyásolja. Míg a felnöttek ősi gondolkodásmódja egy áthidaló iskola révén meg nem törik, addig nagyobb foku haladásról nem beszélhetünk. Be kell állitanunk ezen áthidaló iskolát a „Délmagyarországi földmivelők szövetsége” mintájára, a gazdasági továbbképző iskola képében, mely által nagyfoku népképzés, iskolán kívüli oktatás indulna meg minden egyes faluban a gazd. ism. iskolán kívül. Sok szervezetünk van. Áldásos működése megérzik a népéletben. A legfontosabbak azonban hiányzanak, a termelő és értékesítő szervezetek. Szervezetlenül állunk e téren. A termelés szervezatlensége folytán szinylődik a gazda, nyomorog a várcsok társadalmá. Piacaink gyorsan változó árai mezőgazdaságunk gyenge alapjáról beszélnek és a termelés szervezését követelik. Az értékesítést illetően a barcasági szász falvaktól vegyünk példát. Két évtizeddel előztek meg minket, midőn „Az erdélyi szászfalvak mezőgazdasági kereskedelmi társasága” címmel a barcasági szászfalvak értékesítő központját korlátlan felelősséggel Brassóba bevitték. Mit tett ez a barcasági szászok gazdasági érdekeiben s mily vagyonosodást mutat a szász föld, láthatattak azok, kik a tanulmányi kiránduláson résztvettek.

Ilyen kell a székelység részére a Székelyföld természetes központján, a nép részvényeiből alakítva, mert a budapesti értékesítő központok fiókjai a székely nép előtt népszerűtlenek. A magyar népbank, földhitelintézetek a székely nép érdekeivel szemben megközelíthetetlenül nagy igényűek. A székely nép aprólékos

financiális érdekei kedvező megoldást nem találnak. Birtokjelzálog hitelle törpe birtoka révén kiesiny. Szemmel fogja látni mindezt a Magyar Gazdaszövetség és segíteni hiszem, hogy nem késik.

Nagyon régen létesült már a magyar gazdák biztosító szövete az állam szubvenciával, kizárólag a kisgazdák érdekében. Vajjon felkaroltuk-e ez intézmenyt vagy az idegen nemzeti érdekeket szolgáló társulatok terjeszkedését néziük közönnyel, utját vágjuk nemzeti vagyonosodásunknak? Hányszor merült fel azon szomorú eset, hogy a nagyobb kiterjedésű magyar birtok csak itt közvetlen közelben idegen kézre került éhletlenségünk miatt. Vajjon nem lehetne-e megakadályozni a Magyar Gazdaszövetség keretében a magyar föld elkallódását; utját vágni a nemzetiségi kolónia kezének, illetve törekvéseinek. A székelynek föld kell, ha kösziklén fekszik is az. Föld, hová lehullathassa gyöngyöző veritékét. Ne engedjük tehát tovább ez állapotokat. Fogadjuk a Magyar Gazdaszövetséget, mert zászlóján írva van: A magyar föld legyen a magyaroké. E mellé mi írjuk oda: a székely föld legyen és maradjon a székelyeké.

A külföldi versenyek párhuzamos haladást igényel tőlünk; hogy törtenjék ez csak a fentebb vázolt közgazdasági bajok miatt is? A versenyt nem vehetjük fel, főképp ha súlyos idők járnak a gazdátársadalom fejére felett. A föld sem fizet az okszerűtlen kezelés miatt. Meghasonlás állott be a gazda és napszámus osztály között. Mindkettő széthuz, érzelmi világuk nem a régi; egymás romlását keresik. A székely kisgazda a görög és római földmives módjára parlagon hagyja földjét, felszedi sátorfáját s megy amerikázni, a napszámus pedig a csábvárosok falai között keresi boldogulását. Megszűnik a nemzeti töke, fajul a nemzetöntartó eleme. Fontos szociális bajok miatt is szenved a falu népe. Az alkohol mértéktelen élvezete dönti romlásba a székely fajt. Nincs nép az országban, mely annyira el volna sülyedve a pálinka polipkarjaiba, mint a székely nép. Nincs egy mozzanat a faluban pálinka nélkül. Mai napság bakter is az lehet, ki a falut végig pálinkáztatja. Veszve ez által az óserő, erkölcs, egészség. Nyomán a tudóvész pusztít kérélhetetlenül fajunkból évenként több ezret. Mi lesz fajunkkal, ha így halad veszedelmes lejtőjén lefelé? Szellemi kulturát, a Magyar Gazdaszövetség szociális munkáját látom ellenméregnek e veszedelmes betegség ellen, ha már kormányunk nem nyul radikális eszközökhöz!

Míg ezen szomorú kép előttünk áll, egy másik, rettenetesebb állapot képe tűnik fel a falusi nép vándorlásában. Iskolát alig végzett 10-14 éves leánykák hagyják ott a tűzhegyeket s özönlenek Budapest, Szeged veszedelmes örvényébe, hol lelkiismeretlen emberek gondviselésére bizva, legtöbb része néhány év múlva a falu páriája lesz. Falun töltött tanítói működéséből ismerem ezen megszegyenítő, gyalázatos helyzetét a székely népnek, melyet bár nagyon gyakran emeltem közleményeimben a nagy társadalom előtt panaszt, senki orvosolni nem sietett... Van reményem most, mert a Magyar Gazdaszövetség közeledését látom, mely szervezni fogja a városi pátronágékat, hol védelmet talál a székely leány s többé nem fogja prostituálni a székely fajt a legujabb birtokos osztály élvhajászó ficsur-társasága. Ezt tovább nem engedhetjük, ha van bennünk fajunk iránt bár parányi érzés és nemzeti önértzet. Meglévő háziiparunkat kell tovább fejleszteni; az egész Székelyföldet behálózó értékesítő szervezetet létesíteni, hogy legyen állandó keresetforrása a népnek, ne járjon az a hazában szanaszét pár

zö megol-
jelzalog hi-
en kicsiny.
dezt a Ma-
negíteni hi-

már a ma-
zövetkezte
izárólag a
jön felka-
gy az ide-
olgaó tár-
ézüük kö-
mzeti va-
yszor me-
et, hogy a
yar birtok
en idegen
ünk miatt,
kadályozni
keretében
ását; utját
ia kezének,
székelynek
kszik is az,
gyöngyöző
hát tovább
a Magyar
zólóján irva
en a ma-
uk oda: a
maradjon a

árhuzamos
hogy tör-
vázolt köz-
A versenyt
ha súlyos
dalom feje
z okszerű-
onlás állott
os osztály
z, érzelmi
ás romlá-
kiszagda a
s módjára
elszedi sa-
ni, a nap-
rosok falai
Megszü-
a nemzet-
ociális ba-
falu népe.
ezete dönti
Nincs nép
ra el volna
raiba, mint
mozzanat
Mai nap-
i a falut
ve ez által
g. Nyomán
elhetetlenül
ezeret. Mi
lad vesze-
ellmi kul-
vetség szö-
nméregnek
ellen, ha
ul radikális

korona értékű készítményével, ha-
nem legyen itthon módja értékesi-
teni azt, hogy a megnyert időt újra
munkára fordíthassa. Bonthatatlan
anyagi és erkölcsi kötelekkel kell
hozzákötöni népünket falusi otthoná-
hoz. Leányaink részére nyitunk
háztartási iskolákat.

Mig a Székelyföldön itt-ott az
egyke rendszer erkölcsi betegsége-
dul, orroslásra vár, addig a szegény
elhagyott székely gyermekek gyöt-
relmes sorsa kiált felénk segélyért.
Tett-e bár egy gazdakör is lépést a
tekerő árva felkarolása érdekében
nem tudom. Istenem, hány száz
gyermek marad a porban elveszve
örökre itt a Székelyföldön. Vajjon
nem fog-e segíteni ezeken a Magyar
Gazdaszövetség székelyföldi köz-
pontja? Ugy hiszem igen.

Par vonással érintett eset van itt
csak a székely nép sebeitől. A be-
teges tünetek hekatombáit egy rövid
közlemény keretében feltárni le-
hetetlen. Ne is bántuk azokat. Félre
tehát a gyászos képekkel, ne hátrál-
tassa ez a haladás géniuszát.

Haladásunkat egy óriási munka
által megváltoztatott életrendszerünk
jellemzi, melynek fenntebb vázolt sötét
árnyai közé lövel sugarakat az éb-
redő idealizmus. A korhadó mult-
nak avarai közt serdül már a ke-
resztény szociálanok vetése. Új világ
készül lenni a régi romjain. A tiszta
kialakulástól nemzetek boldogsága
függ. Ragadjuk meg a Magyar Gaz-
daszövetség zászlóját. Ne féljünk
töle; programja új, de szívének
érverése a régi.

Korunk vajudik. A szenvedelmes
sors alakulásokat sürget, melyben a
szabadság csalhatatlan szent sza-
badság lesz s új élet szentesített
formái töltik be a székely bérceket.
Hianyoznak a székely nép dicsegetes
vonásai. Csiszoljuk és pótoljuk. A
fejlődés problémájának megoldása
áldozatos munkát követel. A valódi
tudás áldását szomjuhozza a népelet
lelkivilága. Tárjuk ki kapunkat a
Magyar Gazdaszövetség zászlójának,
vonuljanak be az éltető igék hirdetői,
hogy legyen ezen ősi faj jellemében
erős, tulajdonságában nemes, a föld
szeretében önfeláldozó, hazájáért
élni és halni tudó, mint volt a régi
jó idők elcsendesült birodalmában.
Keljenek fel tehát a nép hivatott
vezetői, még nappal van, ha borus
is. Tegyük megfontolás tárgyává a
Magyar Gazdaszövetség hívó szóza-
tát. Lássanak benne egy új, életet
teremtő eszmékkel bíró székelyföldi
kirendeltséget, mely a most működő
kirendeltség alapvető szántására a
tisztító eszmék magvait óhajtja szét-
hinteni.

Hozza Isten közénk a Magyar Gaz-
daszövetséget.

Gál Imre.

HIREK.

MESSZE-MESSZE IDEGENBE!

Messze-messze idegenbe'
Dalogatok minden este,
Eus dalomnak nincsen párja:
„Szülőföldem szép határa.”

Beteg vagyok, a szívem fáj,
Idegen itt nekem e táj;
Nincs lelkemnek egyéb álma:
„Szülőföldem szép határa.”

Nem értem nyelvét e népnek,
Nem tudom, hogy mit beszélnek
S hull érted a könnyem árja:
„Szülőföldem szép határa.”

József János.

— **Főispánunk Aradon.** Ugron
Ákos, Udvarhelyvármegye főispánja,
még csütörtökön d. u. elutazott
Aradra, hogy Kossuth Lajosnak, a
magyarság félistenének mai napon
a vértanuk városában leleplezendő
hatalmas ércszobra országos ünne-
p-ségein résztvegyen. A szobor fel-
avatási ünnepségén Kossuth Ferenc
kereskedelmi miniszter s a függet-
lenségi párt tulnyomó része szin-
tén jelen lesz.

— **Törvényhatósági közgyűlés.**
Udvarhelyvármegye őszi rendes köz-
gyűlését folyó évi október 5-én
fogja megtartani, a melyen előre
láthatólag a vármegyei tisztii fő-
ügyészi állást is betöltik. Az erre
való pályázat beadási ideje folyó
hó 20-án déli 12 órakor jár le.

— **Eljegyzés.** Jakab Antal máv.
főraktárnok leányával Margittal ma
tartja eljegyzését Péterffy Áron máv.
állomás felügyelő, a szentágotai
állomásfőnök fia Székelyudvarhelyt.

— **Lelkészcserézés.** Takó Albert
zetelaki róm. kath. segédlelkész az
erdélyi püspök Etédre plebánosnak
nevezvén ki, helyébe Lupényből
Brassai Imrét küldötte káplánnak
Zetelakára.

— **Kamocsay Mihály.** Udvarhelyme-
gyének gyásza
van. Meghalt egyik derék, jóra való,
becsületes tisztviselője: *Kamocsay*
Mihály főlevéltáros, törvényhatósági
bizottsági tag. Fiatalon életerős éveib-
ben, munkás életének 28-ik eszten-
dejében ragadta el a halál övéi kö-
réről; nőt és kiskoru gyermeket
hagyva itt, boldog házasságának 3-ik
évében. Rövid, de kinos szenvedés,
a halotti szentségek áhitatos felvé-
tele után, örökre lehunyta súlyos he-
tegségeben kifáradt szempilláit. Folyó
hó 15-én este 6 órakor megszűnt
rövidre kiszabott élete. Temetése
pénteken e hó 17-én d. u. 4 órakor a
vármegye, város és az összes hiva-
talok tisztviselői karainak, rokonai,
jóbarátai és ismerőseinek mélyen
érett részvéte mellett, a róm. kath.
egyház szertartásai szerint történt
meg. Lelkéért pedig az engesztelő
szent mise-áldozat tegnap reggel a
plebánia templomban volt.

— **Szegényházat építenek** —
nem nálunk! — 80 ezer korona
költéssel 150 egyén elhelyezésére
Nagyváradon. Vajjon a mi vármegye-
i 90—100 ezer koronás alapunkkal
nem lehetne-e felépíteni a vármegyei
szegényházat és abban a jótékony
nőegylet s maga a társadalom nem
tudná-e ellátni szegényeinket?

— **Leleplezett sánta koldus.** Szent-
lélek, udvarhelyvármegyei községben
Blága Ananiász csendőrörsvezető
szerdán igen ügyes csalót leplezett
le. Szemlélődés közben egy hatal-
mas sánta koldust pillantott meg a
község között; házról-házra járván,
alemizsnát igyekezett összeszedni.
Az örsvezető alaposan szemügyre
vette a koldust és azonnal rájött,
hogy az csak szimulálja a sántasá-
gát. Kérdőre vonta és behatóságos vizs-
gálat után kitűnt, hogy a furfangos
csalót Rebeka Jánosnak hívják,
nagybaconi illetőségű, karja le volt
kötve és lábát is csak alaposan be-
polyázta, hogy az emberek könyörülő
jóhiszeműségével visszaélve, dolog
nélkül eltartsák. Mikor a kötelékétől
megszabadult, valóságos herkulesi
alakká változott a sánta- és béna
koldus, kit letartóztatva, beszállítot-
tak a járási főszolgabíróhoz.

— **Kadicsfalva híres lett.** Kolozs-
várról azt az érdekes hírt vettük,
hogy ott a kadicsfalvi ecet valóságos
forradalmat idézett elő és azt, mint
székelyföldi kiváló produktum min-
den háztartásban szeretettel használ-
ják. A kolozsvári háziasszonyok —
mióta az ottani orvosok, egyetemi
tanárok megállapították, hogy a ka-
dicsfalvi ecet a szervezetre káros
hatással bíró mérges anyagokat nem
tartalmaz — másról hallani sem
akarnak és a kadicsfalvi ecet min-
den uri háztartásnak nélkülözhetel-
len, keresett szükségletévé vált Ré-
szünkről csak örvendeni tudunk, an-
nak, hogy özv. Gergely Jánosné
ecetgyárosnak ily közkedveltségű
gyártmánya van. Vajha itt is által-
nossá lenne a kolozsvári jelszó: Le
a forgácsból készült vitriolos ecet-
tel! Használjunk kizárólag kadics-
falvi ecetet!

— **Kitiltott taneszköz.** Apponyi „A
legujabb es legjobb források szerint
készített földgömb, magyarította
Gönczy Pál, kiadja Schotte Ernő és
társas Berlinben“ című taneszközöt fo-
gyatékos és elavult tartalma, silány
kivitele és közjogi hibái miatt a ha-
zai összes iskolákból kitiltotta.

— **Székely papok és tanítók ki-
tűntetése.** Mióta a székely akció
megindult és még azelőtt is, szűn-
telenül azt hirdettük, hogy a papok,
tanítók és jegyzők falun ama fakto-
rok, kik minden üdvös, jó dolgot
a nép között megvalósítani tudnak.
Darányi miniszter ezt az elvet kö-
veti, mikor 26 papot és tanítót ki-
tűntető jutalomban részesített köz-
érdekű munkásságáért. Ezek: Máthé
József igazgató-tanító Marosvásár-
hely, Imre Zsigmond Kibéd, Kiss
Lajos Harasztkerék, Bajkó Máté
Szentháromság, Ösz Sándor Mező-
ménés, Kiss Sándor Rigmány, Szász
Elek Ujszékely, Száva Mihály Nagy-
galambfalva, Nagy Ferenc Enlaka,
Nagy Károly árvaházi igazgató Kéz-
divásárhely, Erdős Sándor Sepsibo-
dok, Barta István Csíkszépmező (200—
200 K); Nagy János Bonyha, Ma-
kai János Vámosgálfalva (100—100
K); Péter Sándor városfalva, Ür-
mössy József Homoródszentpál, Lő-
rinczy Dénes Böződujfalu (unitárius
papok), Megyasay Mihály ref. pap
Felsőcsernáton, Kozma Agenta g.
kath. Mikóujfalu, Barta Ferenc róm.
kath. Kásonujfalu és Tökés András
ref. lelkész Szucsák 200—200 K ju-
talomban részesültek, kivéve Megya-
sazay Mihályt, aki a jutalmat nem fo-
gadta el. A jutalmazottak között
van még Zsongor Gyula jegyző

Mczósámsodról 200 K-val és Dániel
Mihály birtokos Vámosgálfalváról el-
ismerő okmánnyal. A jutalmat mel-
lett különben a miniszter elismeré-
sét is nyilvánította Dr. Koós Mihály
kirendeltségi vezető útján.

— **Az igazság érdekében!** La-
pünk csütörtöki számában méltattuk
azon székely országgyűlési képvil-
selőket, akik kötelességük tudatában
beszámoltak működésükről választói-
töknak. Ebből a nagyon szegény
névsorból tévedésből kimaradt, Sü-
megi Vilmos országgyűlési képvil-
selő neve, aki hivatásának nemcsak
mindenben a legnagyobb lelkesé-
dével megfelel, de husvétkor és a
mostani parlamenti szünet alatt, te-
hát kétszer is beszámolt választói-
nak és a legnagyobb lelkesedéssel,
eléggé nem méltányolható agilitás-
sal részt vesz minden hazafias, de
különösen minden székely mozga-
lomban és a függetlenségi 48-as
eszméknek egyik rendíthetetlen híve
és harcosa. Ennyit kötelességünk-
nek tartottunk az igazság érdekében,
helyreigazításul és kiegészítésül el-
mondani.

— **Tapolcztól Alsóörsig.** A magyar
királyi államvasutak igazgatóságától
vett értesítés szerint a balatonvidéki
vasutnak, Tapolcztól délután 5 óra
1 perckor Budapest keleti p. u.-ba
indul a gyorsvonata, folytatólag f. hó
15-ike után is, de csak Tapolcztól
Alsóörsig forgalomban marad.

Munkásbiztosítás.

Azok az osztrák honos munkások,
kiket a magyar szent korona orszá-
gai területén az 1907. évi XIX. i.-c.
3. §-a értelmében balesetbiztosításra
kötelezett üzemben üzemi baleset
ért, a hivatkozott törvény 5. §-a
alapján, az ugyanezen törvényi cikk ál-
tal magyar honosoknak nyújtott bal-
eseti kártalanításra igényjogosultak.
(A Mb. H. 114/3. P. sz. elvi határo-
zata.)

Szerkesztői üzenetek.

Iskola-ügyben. A beküldött felszó-
lalás indító okait megvizsgálván,
nyugodtan mellőzzük annak közlését,
mivel a köz érdekében ütköző tény
az intézkedés körül nem látunk.
Máskor és más dologban szívesen
állunk rendelkezésre.

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gye-
mekének egy kevés SCOTT-féle Emulsió-
siót és veszen véget az álmatlan
éjjeleknek. A könnyedség, a melylyel
ezután a fogak jönni fognak, meg
fogja Önt lepni.

A Scott-féle Emulsió

kellemesen emészthető formában tar-
talmazza éppen azokat az anyago-
kat, a melyek megki-
vántatnak fehér egye-
nes és erős fogak nö-
véséhez.

Az Emulsió vá-
sárlásánál a
SCOTT-féle mód-
szer védjegyét a
— halászt — kér-
jük tügyelembé
venni.

A SCOTT-féle Emulsió

tisztaságát és erejét
semmisem mulja felül.
Ize a legkellemebb.
A SCOTT-féle EMUL-
SIO a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.
Kapható minden gyógytárban.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmu-
lasztja. — Orvo- Kapható minden gyógy-
sok által ajánlva. Ara 1-20. szertárban. — Készít:
Beretvás Tamás gyógyszerész 3 dobozzal ingyen postai
* ispesten. — szállítás.

!! **Gazdák figyelmébe!** Műtrágya használatával tetemes termés többletet érhetünk el. Kicsiben és nagyban
gyári áron szállít: **A SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE.** !!
Központ: Marosvásárhely. — Fiókok: Székelyudvarhely-Sepsiszentgyörgy.

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forralmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V.
Báthory-utca 5. szám

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Bódiszár, idült gyomorba
ellen
Borszéki Fökut az ásványvizek királya kőszvény ellen
Borszéki Kossuth, v é r s z e g é n y s é g
ellen
Bodoki Matild, alkális savanyuviz

Boross, vesebaj ellen
Borhegyi lugyhajtó
Boholti, üdítő víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrakosi Maria, légesőhurut ellen
Hargitaligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kásonfő-ut-Salutaris jód és lithium tartalma
Répati, égvényes ásványviz
Szekely-Szelters, idült gyomorba
ellen

Sztojka, cukorbetegség ellen
gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

természetes ásványviz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

TALÁLÓS o o o o o o KÉRDÉS.

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés?

mert néhány

APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak, ha az ember

mindenféle állást

kinál vagy keres,

mindenféle terményt

kinál vagy keres,

lakást

kinál vagy keres,

mindenféle butort

kinál vagy keres,

mindenféle ipari cikket

kinál vagy keres,

**a legkülönbözőbb
apróbb dolgokat**

kinálja vagy keresi,

mely csak APRÓ költséget bír el. Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányú forgalmát. **Azért ne tessék habozni** és a mikor csak a legesekélyebbszükség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a

„Szekely-Udvarhely“-ben.

Apró a hirdetés,

apró a költség!

Sz: 1523—909 kmb.

Alkalmazás.

A szekelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár egy pénztári állásra pályázatot hirdet.

Az állás ideiglenes jellegű és csak az O. M. B. jóváhagyása után lesz véglegesen betöltve. A pályázótól megkívánatik a kettős könyvviteli szakismeret.

A pályázat a pénztárnál *folvó hó 28-ig* beadandó.

Kinevezés ese én az állás azonnal elfoglalandó.

Szekelyudvarhelyt, 1909. szept. 10.

Az igazgatóság.

B O R I !

Fernengel Gyula szekelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Grammofon és kitérő lemezek gyári árban kaphatók Betegh Pál könyv- és papírkereskedésében.

Butor-raktár Székelyudvarhelyt.

Alóírtak a nagyrédmű közönség tudomására hozzuk, hogy dusan berendezett

butor-raktárunkban

nagy választék van mindennemű butorokban. Modern, faragott és egyszerűbb teljes berendezések

háló és ebédlőkben

és kaphatók minden egyes butor darabok, töltött butorok, svábel ágyak, garnitúrák, iroda berendezések, ágyceték (matracok) és mindenféle szőnyegek, függönyök és draperiák,

asztal és ágyterítők

s többfajta hajlított székek és mindenféle esztergályos áruk ...

Tőlünk vásárolt minden egyes butor darabért egy évi felelősséget vállalunk, mi elég garancia arra, hogy raktárunkban kizárólag csak elsőrendű butort árusítunk ...

Ez feljogosít arra, hogy a kinek butor szükséglete van, raktárunk megtekintését melegen ajánljuk.

:: Teljes tisztelettel ::

Balázs Károly és Balásy Mihály.

1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmódel közlő a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a „BUDAPESTI BAZÁR“ kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-ut. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

Amortizációs tisztviselői kölesön

ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselőisége“.

KOLOZSVÁR

erenc József-ut 7. szám a.

Válaszbélyeg csatolandó.

Betegh Pál villam-motoros könyvnyomató- és könyvkötő intézetéből Székelyudvarhelyt. 1909.

A kadiacsfalvi ecet.

Az emberi szervezetre káros hatással bíró mérges anyagokat nem tartalmaz. **A kadiacsfalvi ecettel** savanyított ételek kellemes finom ízt nyernek. **A kadiacsfalvi ecettel** eltett ugorka egy év múlva is üde, friss marad. **A kadiacsfalvi ecet** bármely borecettel versenyez. Kapható a kadiacsfalvi ecetgyárban és minden jobb fűszerkereskedőnél. Hamisításoktól óvakodjunk.

Kiadó lakások.

Szombattalván a Báthory-utca 4. szám alatt most újonnan épült házban f. évi október 1-étől hét lakás kiadó. Értekezhetni Zárug Antai urral az Orbán Balázs utcában.

Balásy Ignác

mészáros és hentes üzletében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca a marhahus kilója 36 krajcár (72 f). Naponta friss hideg felvágottak.

Felvágott bükkfa

bárkájával 10 koronáért bármikor megrendelhető azonnali szállításra Fábán József gőzfűrésztelenben.

Magyar Könyvtiteli Folyóirat

havi folyóirat a könyvtiteli ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: Kárpáti Béla és Trautmann Henrik. Társzerkesztők: Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó. Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Meszer-ut. 27. Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhiv.

!! A magyar újságírás szenzációja !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések bü és kérlelhetetlen szószólója

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR HACSÁK GÉZA

Naponta 125.000 példány!

== Egy szám: 2 krajcár ==

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . . . 16.-K || Fél évre . . . 4.-K

Félévre . . . 8.-K || Egy hónap a . . . 1.4-K

Udvarhelyvármegye Székelyudvarhelyi járás főszolgabírája.

Szám: 1748—909. szb.

Pályázati hirdetmény.

A szentgyházafalvi jegyzői körben évi 1000 korona javadalmazással rendszeresített

segédjegyzői állásra

pályázatot hirdetek.

A kik ezen állást elnyerni ohajtják, az 1900. évi XX. t. c. 3 §-ában előírt képesítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket *folvó évi szeptember 25-ig* beadhatják.

Szekelyudvarhelyt, 1909. szeptember hó 10-én.

Dr Demeter Lőrinc főszolgabíró.

15—1909. közbirt. szám.

Faeladási hirdetés.

Oroszhegyi közbirtokosság (Udvarhelyvármegye) mint erdőbirtokosság tulajdonát képező saját határában fekvő jóváhagyott üzemtervi megjelölés szerint „C“ üzemosztály II. vágás sorozat 8 és 9 részletéből álló 3800 k. hold területen levő a közig. erdeszeti bizottság 1534—908. szám. u határozatával eladásra engedélyezett 16 cm. mell. magassági átmérőn felüli összes lucfenyő fakészletét mely előleges becslés szerint 384 m³ I. oszt. lucfenyő fűrészfűrű, 570 m³ II. oszt. lucfenyő fűrészfűrű, 173 m³ I. oszt. lucfenyő épületifát, 314 m³ II. oszt. 162 m³ III. oszt. lucfenyő épületifát tartalmaz és a melyeknek kikiáltási ára ötezeröttszázkilenc (5509) korona Oroszhegyi községhezánál 1909. évi október hó 18-án délelőtt 10 órakor nyilvános szó és írásbeli árverésen a legtöbbet igézőnek eladja.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Árverések és szerződési feltételek a korondi m. kir. járási erdőgondnokságnál, Székelyudvarhelyen és alulírottánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Oroszhegy, 1909. évi szept. 13.
Tamás Andi Dénes
közbirt. elnök.

Magyar feltalálók

olvassák el szabadalmi hivatal elnökének levelét, melyet a Magyar Tudományos Akadémiához intézett a magyar feltalálók érdekében. Kivá-natra e levél szövegét díjtalanul megküldi Molnár Ödön mérnöki irodája Budapest, VII. Erzsébet körút 30. Telefon szám 119—00

Tiszta búzát

26 K-ért bármely időszakban, Vasár és ünnepnapokon is a d. e. órákban 3—100 métermázsáig megveszek. *Fábán József* gőzfűrésztelen és malomtulajdonos.

MIERT

nem előfizetője Ön is

AZ ÜZLET

című szaklapnak? Mert nem ismeri, mert nem tudja, hogy ez a legjobb magyar kereskedelmi szaklap. Két korona csak egy negyedévre e lapnak előfizetési díja. Aki e csekély összeget „AZ ÜZLET“-re rászánja, az jó üzletet csinált. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V., Sas-ut. 12. sz.